

Yhteenveto taloustyöryhmän työskentelystä kaudella 2020-2021

Kaupunginhallitus 14.06.2021 § 267
1092/00.00.02/2021

Valmistelija Talousjohtaja Heli Lähteenmäki

Taloustyöryhmä perustettiin kaupunginhallituksessa 15.6.2020 § 207. Jäseniksi nimettiin Jan Lindström (puheenjohtaja), Sirpa Hagsberg, Vilhelm Junnila, Mirva Maine, Heini Jalkanen, Jouni Mutanen, Heli Lähteenmäki (sihteeri). Työryhmän tehtäväksi annettiin arvioida talouden pitkän ajan kehitysvaihtoehtoja sekä pohtia keinoja tulevan tasapainoisen talouskehityksen varmistamiseksi. Kokouksia vuonna 2020 pidettiin kuusi ja vuonna 2021 viisi.

Syyskaudella 2020 käsiteltiin seuraavia asioita:

- työryhmän järjestäytyminen, tehtävistä sekä aikatauluista sopiminen
- Ikäystävällinen Naantali-ohjelmaan liittyneet aiheet, tilannekatsaukset asian etenemiseen
- Investointien suunnittelu sekä talouden skenaariot vuosille 2021-2024
- Kuntaliiton laatima palvelujen nettokustannusvertailu 2009-2018 sekä tulopohjavertailu Lietoon

Kevätkaudella 2021 käsiteltiin seuraavia asioita:

- Ikäystävällinen Naantali-ohjelmaan liittyvät asiat – markkinavuoropuhelun käynnistäminen uuden palvelukeskushankkeen edistämiseksi sekä tilannekatsaus toimenpiteiden etenemiseen
- Kuntaliiton laatima palvelujen nettokustannusvertailu 2010-2019 kehyskuntiin
- Naantalin Musiikkijuhlasäätiön talouden vakauttaminen – alustava keskustelu
- Liedossa tehdyt sopeutustoimet – asiantuntijana kaupunginjohtaja Esko Poikela
- Rasion sopeutusohjelma – asiantuntijana kaupunginjohtaja Eero Vainio

Materiaaleista suurin osa löytyy luottamushenkilöiden sähköisestä työtilasta, kaupunginhallituksen pöytäkunnan alta kansioista ”Taloustyöryhmä 2020-2021”.

Työryhmä on käynyt keskustelua aiheista, jonka jälkeen päätöksiä vaativat asiat on tuotu kaupunginhallitukseen päätettäväksi. Ikäystävällinen Naantali-ohjelmaan liittyvät asiat ovat olleet koko kauden asialistalla tavalla tai toisella. Ohjelmassa nimettyjen toimenpiteiden eteneminen on strategisesti tärkeää koko kaupungin kannalta, sillä palvelujen kysyntä kasvaa väestön ikääntyessä vauhdilla.

Naantali pärjää edelleen hyvin Kuntaliiton laatimissa palvelujen nettokustannusvertailuissa, mutta sitä kautta löytyy myös palveluita, joiden kustannuskehitys poikkeaa vertailukunnista. Näiden palveluiden osalta selvitystöitä on jo käynnissä. Turun seudun muissa kunnissa laaditut sopeutusohjelmat muistuttavat siitä, että sopeuttaminen on aina kivuliasta, mutta talouden mennessä tiukalle se on välttämätöntä. Toimintaympäristön muutosten ennakointi ja olemassa olevien rakenteiden muuttaminen uusia tarpeita vastaavaksi on parasta tehdä suunnitelmallisesti, jotta äkkijarrutukset vältetään.

Työryhmän työn aikana Naantalın toimintaympäristössä ja tulevaisuuden tulopohjassa on tapahtunut huomattava muutos, kun Neste Oyj lopetti öljynjalostustoiminnan Naantalissa. Sillä on suuri vaikutus Naantalın tulopohjaan yhteisöveron kautta vuodesta 2023 alkaen. Samaan ajankohtaan osuu mahdollisesti myös hyvinvointialueiden aloitus, joka on myös iso hallinnollinen muutos. Niin ikään kiinteistöverojärjestelmää uudistetaan siten, että uudistus tulee tällä tietoa voimaan vuonna 2023. Tulevaisuuden ennakointi ja suunnittelu on monen muutoksen olosuhteissa haastavaa. Koronapandemia on toki osoittanut sen, että kuntaorganisaatio pystyy myös pakon edessä nopeisiinkin muutoksiin.

Investointiohjelmassa on paineita tulevillekin vuosille. On hankkeita, joihin on sitouduttu ja joita on välttämätöntä viedä eteenpäin. Silti investointisuunnittelussa on käytettävä harkintaa, jotta tavoitteet 60% omarahoitusosuudesta investointeihin voitaisiin saavuttaa pienenevällä tulopohjalla. Investointien seurauksena poistot nousevat, ja niiden kattaminen vuosikatteella on yksi kunnan talouden tasapainon mittareista. Velkamäärä väistämättä kasvaa seuraavien vuosien suuren investointimäärän seurauksena, ja se pitää pystyä hoitamaan pienenevällä taloudella (menot ja tulot) hyvinvointialueuudistuksen toteutumisen jälkeen.

Naantalilla on takana loistava 10-vuotiskausi kaikilla taloudellisilla mittareilla mitattuna ja monessa tutkimuksessa todistettuna. Viisailla päätöksillä on turvattava Naantalın menestys toiminnan mutta myös talouden mittareilla jatkossakin.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee raportin taloustyöryhmän työstä kaudella 2020-2021 tiedokseen.
Kokouskäsittely	Merkittiin, että talousjohtaja Heli Lähteenmäki oli läsnä kokouksessa asiantuntijana tämän asian käsittelyn ajan. Merkittiin, että henkilöstön edustaja Katja Mäntylä oli läsnä kokouksessa asian käsittelyn ajan.
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.